

{ koaderno } Amagoia Mujika Telleria

Haiek eta zu

Nola ez dizut, ba, sinistuko? Ez zaitut eza-
gutzen eta, hala ere, badakit kontatzen
duzun guztia egia dela. Egia mingarria,
krudela, nazkagarria. Egia. Eta zergatik
nagoen hain ziur? Ba ni ere emakumea
naizelako eta beldurra pasa izan dudala-
ko; berdin kale bakarti ilunetan eta taberna jendetsu
zaratatsuetan. Ez nengoen han, baina badakit zer pa-
satu zen. Parranda giro hartan topo egin zenuten. Au-
rretik ez zenuten elkar ezagutzen. Gure jendarte ho-
nen bi aurpegi, bi ertz.

Haiek. Kuadrillako laineza matxistan, emakume bat
harrapatu eta taldean bortxatzea helburu hartuta, pa-
rrandaren parke tematikoan beste atrakzio gune bat.
Edana, musika, patata tortilla ogitartekoa, bortxaketa,
txurroak, zezenak...

Haiek. Guardia zibilak, militarrek, futboleko zale su-
tsuak, lehenago ere emakumeak gordin erasotzen jar-
dunak, auzoko betiko kua-
drilla, familia umileko
seme, beso gihartsuak, ile-
apaindegira taldean joaten
direnak, bere “bizitzako
emakumeen” defendatzaile
amorratuak: beren amak,
arrebak, neska lagunak,
emazteak eta alabak «dena-
ren gainetik» jartzen dituz-
tenak. Horiek ez dira nik
ateratako ondorioak –nahiz
eta ez zen oso zaila horra
iristea–, azken bi urteotan
hango eta hemengo komunikabideetan osatutako
erretratua da.

Haiek. Matxismoaren aurpegi gaurkotua eta gomi-
naz orraztua. Haiek. Artean ezer txarrik egin ez dutela
sinistuta daudenak, biktima sentitzen direnak. Klean
bakarrik zihoan emakumea ehizatu zutenak. Hura ez
omen zen beldurtu, ez omen zuen ihes egin, txantxan
aritu omen zen haiekin, berdinetik berdiner. Eta hori
ezin dute jasan.

Eta zu. Autora lasai abiatu zinena, bakarrik. Ausarta
baino, askea sentitu zinen. Zu, bost kalamidade haien
gorputzak zorrotz irakurtzen jakin zenuena, detaileak
garrantzitsuak direlako. Zu, gertatu zitzaizuna salatu

zenuena eta bi urtez borrokan aritu zarena, indarra
auskalo nondik aterata.

Ez omen zara “sanferminetako neska”. Noski ezetz.
Gure auzoetako eta herrietako emakume gaztea zara;
alaia, askea, feminista, azkarra, bere gorputzaren la-
guna, bere pausajea erabaki nahi duena, sexualitatea
kuadrillako gizonezkoen neurri berean deskubritu eta
gozatu nahi duena, barre lasai egin nahi duena, txora-
keriak libre egin nahi dituen, kontrola galdu nahi
duena, beldurra sentitzeaz nazkatuta dagoena...

Bidean topatu duzu *manada*. Tamalez, ez da solte
dabilen samalda bakarra. Auskalo zer gertatuko den
haiekin. Egia esanda, askorik ez dit inporta.

Benetan axola zaidana zu zara. Jakin dut gozo ingu-
ratuta zaudela eta maite zaituen jendeak laguntzen
dizula zauria sendatzen. Eta horixe da opa dizudana,
senda zaitezela, osa zaitezela eta aurrera segi dezazu-
la, lehenago zenuen pausajeaz. Egin asmo zenituen

Eraso batetik altxatu gaitezke eta
zoriontsu izan. Eta eskerrak. Bi aldiz
krudela eta bi aldiz zapaltzailea da
emakumeari «bortxatua» etiketa
kopetan pegatzen dion jendarte

guztiak egin ditzazula, tronpatzeko beldurrik gabe. Al-
gara bizian egin dezazula barre lasai, sabelean min
sentitu arte.

Izan ere, eraso batetik altxatu gaitezke eta zoriontsu
izan. Eta eskerrak, bestela hainbeste eta hainbeste
emakume ilunera kondenatuta leudeke eta hori ez li-
tzateke justua. Bi aldiz krudela eta bi aldiz zapaltzai-
lea da emakumeari “bortxatua” etiketa kopetan pega-
tzen dion jendarte.

Lehendik sinesten zintudan, zuri gertatua edozeini
gerta dakiokelako eta askori gertatu zaiolako. Orain
zure hitzetan sumatu dut zein indartsua zaren. Orain,
sinesten dizut eta miresten zaitut. •